

Uputstvo recenzentima za izradu recenzije

Ovim Uputstvom propisuju se osnovna načela, standardi i smernice koje recenzenti treba da poštuju prilikom recenziranja članka podnetih za objavljivanje u časopisu Bankarstvo čije je izdavač Udruženje banaka Srbije.

I OPŠTE ODREDBE

Zadatak recenzenata

Član 1.

Osnovni zadatak recenzenata jeste da ocene svaki pojedinačni rukopis koji im se dostavi, čime doprinose unapređenju i održavanju visokog naučnoistraživačkog dometa i ranga samog časopisa, ali i autora članka.

U obavljanju svog zadatka recenzent će posebno voditi računa o sledećem:

- Da je predajom teksta autor izjavio da tekst nije ni objavljen ni prihvaćen za objavljivanje te da neće biti predat za objavljivanje bilo kom drugom mediju.
- Da je izjavio da je on nosilac autorskog prava, da je obavešten o pravima trećih lica i da je ispunio zahteve koji proizlaze iz tih prava.
- Da predati tekst mora zadovoljavati standarde koji proizilaze iz poštovanja kodeksa akademske etike i naučne čestitosti.
- Da su recenzenti dužni da se u obavljanju svojih zadataka rukovode preporukama i smernicama Komiteta za etiku publikovanja (COPE).

Rang recenzenta

Član 2.

Recenzenti su po pravilu višeg ili jednakog ranga (naučno ili nastavno zvanje), kao i autor rada koji recenziraju.

Obaveza staranja o etičkom kodeksu i naučnoj čestitosti

Član 3.

Recenzenti imaju obavezu da brinu o etičkim pitanjima.

Ukoliko je rad plagijat ili je već objavljen u nekom drugom časopisu/zborniku/monografiji, recenzent je dužan da o tome bez odlaganja obavesti urednika.

Posebno recenzent treba da obrati pažnju na to da li su podaci i rezultati (naučno) istiniti.

Ukoliko postoji sumnja u tačnost rezultata, recenzent je dužan da o tome bez odlaganja obavesti urednika.

Recenzent treba da obavesti urednika ukoliko u radu zapazi bilo koje drugo kršenje etičkog i naučnog kodeksa.

Sukob interesa

Član 4.

Recenzent treba da obavesti urednika ukoliko postoji sukob interesa kada je u pitanju recenziranje konkretnog članka.

Forma recenzije

Član 5.

Recenziranje se vrši popunjavanjem Formulara za recenziju koji je sastavni deo ovog Uputstva, ili u elektronskoj formi putem platforme Asistent dostupne na:

<http://aseestant.ceon.rs/index.php/gakv/index>, a prema tehničkim uputstvima datim u prilogu ovog akta. Formular za recenziju sadrži i Podatke o recenzentu, koji se nalazi na našem sajtu: www.casopisbankarstvo.rs/uputstvo-za-autore-

[i-recenzente](#). Svaki recenzent može u svom sopstvenom interesu, u okviru istog formulara, dostaviti svoj ORCID broj, imajući u vidu da je omogućeno da se radovi publikovani u SCIndeksu automatski vezuju na ORCID naloge autora, odnosno recenzenta, kao i na njihove stranice u e-Nauci i/ili ukoliko recenzent koristi Asistent.

Rokovi

Član 6.

Recenzenti imaju rok od 15 dana da uredništvu dostave recenziju u elektronskoj formi i na propisanom elektronskom obrascu (Prilog ovog Uputstva).

Na opravdan zahtev recenzenta, urednik može produžiti rok iz prethodnog stava za još 14 dana.

II NEZAVISNOST RECENZENATA

Zabrana uticaja na rad recenzenata

Član 7.

Recenzenti su samostalni i nezavisni u svom radu. Niko ne može uticati na rad i ocenu recenzenta.

Ne smatra se uticajem na rad i ocenu recenzenta molba urednika ili člana Redakcije časopisa kojom se od recenzenta traži da se pridržava datih rokova, da se u slučaju prekoračenja roka izjasni o razlozima prekoračenja i eventualnim novim rokovima u kojima bi recenziranje moglo biti završeno, kao ni molba recenzentu da pojasni dati komentar ili popuni odeljak recenzentskog obrasca koji nije uopšte ili nije na pravilan način popunjen.

Anonimnost recenziranja

Član 8.

Proces recenziranja je dvosmerno anoniman i sprovode ga dva nezavisna recenzenta za svaki pojedinačni naučni članak (*Double Blind Review*). Recenzentima nije poznato ko su autori rada, niti autori rada znaju ko je recenzent njihovog rada.

Sadržaj i postupak recenzije se smatraju poverljivim i recenzent, kao ni članovi uredništva, ne smeju otkrivati trećim stranama nikakve detalje iz tog postupka.

Poverljivost rukopisa

Član 9.

Svaki rukopis se tretira kao poverljiv dokument i o njemu se ne smeju davati informacije ukoliko to, u cilju dobijanja objektivne ocene teksta, nije odobrio glavni urednik.

Podaci iz rukopisa se ne smeju koristiti sve dok se rad ne objavi.

Obaveza obaveštavanja

Član 10.

Ukoliko je tokom postupka recenziranja na recenzenta vršen bilo kakav uticaj kojim se narušava ili ugrožava njegova nezavisnost ili anonimnost postupka recenziranja, recenzent je dužan da bez odlaganja o tome obavesti urednika u pismenoj formi i zastane sa postupkom recenziranja dok se ne stvore uslovi za dalji nezavisan i anoniman rad.

Ukoliko je nedozvoljeni uticaj izvršen od strane urednika, recenzent je dužan da bez odlaganja o tome obavesti Izdavački savet u pismenoj formi i zastane sa postupkom recenziranja dok se ne stvore uslovi za dalji nezavisan i anoniman rad.

Korišćenje AI

Član 11.

Ukoliko je recenzija pripremljena pomoću alatki zasnovanih na veštačkoj inteligenciji (npr. ChatGPT), neophodno je da recenzenti u recenziji opišu na koji način i u čemu su koristili takve alatke (npr. za popravak kvaliteta teksta na

engleskom jeziku, što je dopušteno).

III VREDNOVANJE ČLANKA

Predmet vrednovanja

Član 12.

Prilikom vrednovanja članka recenzent ocenjuje da li je članak originalni naučni rad (ili pregledni naučni rad, stručni članak) i da li tematski i sadržajno odgovara profilu časopisa, da li se temelji na relevantnim naučnim saznanjima iz date oblasti i da li sadrži sve neophodne elemente predviđene Uputstvom za autore sa pravilima citiranja: naslov, sažetak, ključne reči, osnovni tekst rada, rezime, citiranu literaturu.

Predlog kategorizacije članka

Član 13.

Recenzent predlaže kategorizaciju članka prema sledećim kategorijama:

1. **Originalni naučni rad** treba obavezno da sadrži: naučni kontekst problema, uz osvrt na relevantne rezultate prethodnih istraživanja i odgovarajuću literaturu, korpus, metode i ciljeve istraživanja, te da, nakon analize istraživnog problema, u zaključku jasno izloži rezultate. U recenziji treba navesti ukoliko neki od ovih elemenata u radu nedostaje.
2. **Pregledni naučni rad** pruža celovit i kritički prikaz određenog problema i relevantne literature, novu sintezu naučnih informacija, ukazuje na sličnosti, razlike i nedostatke u postojećoj literaturi i treba da sadrži i teorijski zasnovan stav autora.
3. **Kratko ili prethodno saopštenje** je originalni naučni rad punog formata, ali manjeg obima ili preliminarnog karaktera koji sadrži do tada neobjavljene rezultate završenog naučnog istraživanja. Nema više od 1.000 reči.
4. **Naučna kritika**, odnosno polemika je rasprava na određenu naučnu temu zasnovana isključivo na naučnoj argumentaciji i korišćenjem naučne metodologije, i osvrti.

Predlozi za kategorizacije nenaučnog članka

Član 14.

Ukoliko članak koji je predmet recenzije ne zadovoljava uslove da se objavi pod jednom od kategorija iz prethodnog člana – naučni rad, recenzent je dužan da se izjasni da li se taj članak može objaviti kao nenaučni članak u jednoj od sledećih kategorija:

1. **Stručni rad** je prilog u kome se nude iskustva korisna za unapređenje profesionalne prakse, ali koja nisu nužno zasnovana na naučnom metodu.
2. **Informativni prilog (uvodnik, komentar)**
3. **Prikaz** je prikaz knjige s osvrtom na temu koju knjiga obrađuje, njen značaj i sadržaj, a može sadržati i osvrt na naučni i stručni rad autora te knjige. Takođe, podrazumevaju se i prikazi bankarske prakse, prikaz ili analiza konkretnog slučaja ili grupe slučajeva.
4. **Komentari** slučajeva iz prakse, uključujući tu i stručnu kritiku, odnosno polemiku i osvrt.

Recenzentsko mišljenje

Član 15.

Recenzentsko mišljenje treba da sadrži kratak opis rada s naglaskom na glavni doprinos, kao i: vrednost prezentiranog rada, ocenu metodologije pristupa rešavanju problema, nivo i način izlaganja, izvore informacija, potrebu skraćivanja, izmene i dopune teksta, priloga, literature, terminološka i stilska razjašnjenja.

Predlog o prihvatanju radi objavljivanja

Član 16.

Recenzent može predložiti Uredništvu:

1. da se rad prihvati bez izmena,
2. da se rad prihvati uz uslov da se delovi rada skrate, prerade ili izostave,
3. da se nakon predloženih izmena rad vrati recenzentu na konačnu ocenu,
4. da se rad ne prihvati.

U slučaju da se preporučuje prerada rada (tačke 2 i 3 prethodnog stava), recenzent navodi:

1. izmene koje je neophodno izvršiti da bi rad bio objavljen,
2. izmene koje se preporučuju ali nisu neophodne.

U slučaju predloga da se rad ne prihvati za objavljivanje, potrebno je dati jezgrovito obrazloženje.

Molimo Vas da popunite Formular za recenziju rada bodujući svaku kategoriju jednom od ocena (od 1 - najlošije do 5 - najbolje) stavljajući oznaku X u izabranu kolonu. Osim toga, potrebno je da u donjem odeljku (Napomena) obrazložite svoju ocenu, kao i da popunite odeljak sa ličnim podacima.

Molimo Vas da recenziju dostavite na mejl adresu: bankarstvo@ubs-asb.com najkasnije u roku od 15 dana.

Prilog 1

ČASOPIS *BANKARSTVO*

Molimo Vas da popunite Formular za recenzente bodujući svaku kategoriju jednom od ocena (od 1 - najlošije do 5 - najbolje) stavljajući oznaku X u izabranu kolonu. Osim toga, potrebno je da u donjem odeljku (Napomena) obrazložite svoju ocenu, kao i da popunite odeljak sa ličnim podacima.

Molimo Vas da recenziju dostavite na mejl: bankarstvo@ubs-asb.com najkasnije u roku od 30 dana.

FORMULAR ZA RECENZENTE

Naziv rada (obavezno popuniti):		1	2	3	4	5
1.	Naslov teksta odražava sadržaj i svrhu rada					
2.	Rezime je odgovarajući i sažet (do 150 reči)					
3.	Ključne reči odražavaju suštinu rada (do 10 reči)					
4.	Uvod jasno definiše svrhu i cilj rada					
5.	Kratkim pregledom autor daje i druga gledišta iz ove oblasti					
6.	Metodologija je jasno definisana					
7.	Rad je potkrepljen relevantnim citatima sa dokazima i protidokazima iz radova odabranog područja					
8.	Rad predstavlja doprinos autora ekonomskoj teoriji i praksi					

9.	U radu su dati relevantni zaključci i preporuke za dalja istraživanja iz date oblasti					
10.	Tabele, grafikoni i slike adekvatno prate i dopunjuju tekst rada					
11.	U radu su korišćeni standardizovani termini uobičajeni u praksi					
12.	Navedena bibliografija odražava obuhvat rada					
13.	Rad je tehnički i pravopisno ispravan					

Napomena: Obaveza recenzenta je da obrazloži date ocene i preporuči da li je rad za objavljivanje, ispravku (uneti preporuke za poboljšanje rada) ili odbijanje.

ČASOPIS *BANKARSTVO*

PODACI O RECENZENTU*

Ime i prezime recenzenta	
Zvanje	
ORCID (ako ga recenzent ima)	
Institucija u kojoj radi	
Adresa	
Telefon	
Mejl	
Privatna adresa	
Mobilni telefon	
Mejl	
Opština na kojoj stanuje	
Jedinstveni matični broj	
Banka	
Broj računa	
Datum predaje recenzije	

* Dostavljene lične podatke redakcija časopisa *Bankarstvo* i Udruženje banaka Srbije p.u. koristiće isključivo u svrhe uplate honorara i neće ih koristiti u druge svrhe. Podaci će se tretirati i čuvati na određeno vreme u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.

Popunjava urednik časopisa *Bankarstvo*

Datum:	Urednik:
Rad se odbija	
Rad se ispravlja	
Rad se objavljuje	